

Các trang trình bày sau đây minh họa cho tài liệu

Biến đổi khí hậu và giáo dục trẻ em gái.

Các trang trình bày chỉ được phép sử dụng đồng thời với tài liệu chính, bao gồm đầy đủ hướng dẫn sử dụng trang trình bày trong lớp học và tại trường học của đối tác.

Funded by

Foreign, Commonwealth
& Development Office

The Climate Connection

Biến đổi khí hậu và giáo dục trẻ em gái

www.britishcouncil.org/connectingclassrooms

Mục lục

Tiêu đề	Trang	Tiêu đề	Trang
Biến đổi khí hậu là gì?	4	Các tình huống về giới	18
Biến đổi khí hậu đã thay đổi như thế nào?	5	Bất bình đẳng giới	19
Rủi ro nguy hiểm	6	Các vấn đề phát sinh từ thiên tai và khủng hoảng	20
Chỉ số rủi ro khí hậu ở trẻ em (The Children's Climate Risk Index)	7	Giáo dục trẻ em gái	21
Chúng ta có thể cứu lấy hành tinh này như thế nào?	8	Bất bình đẳng về giới và biến đổi khí hậu	22
Trình mô phỏng các giải pháp biến đổi khí hậu	9	Sự lãnh đạo của nữ giới và biến đổi khí hậu	23
Công lý khí hậu	10	Khai thác con người và hành tinh	24
Biến đổi khí hậu: Trách nhiệm thuộc về ai?	11	Các yếu tố then chốt trong giáo dục trẻ em gái	25
A) 20 quốc gia xả thải nhiều nhất	12	Các đoạn phim về những nhà hoạt động trẻ	26
B) Các quốc gia thải ra CO ₂ nhiều nhất theo đầu người	13	Kỹ năng cho các công việc xanh	27
C) Lịch sử nguồn thải ra CO ₂ từ năm 1751	14	Cách tiếp cận toàn nhà trường	28
D) Mối tương quan giữa GDP bình quân đầu người và lượng xả thải CO ₂	15	Thay đổi hành vi hay hệ thống?	29
E) Tỷ lệ CO ₂ thải ra theo dân số thế giới	16	Các tình huống đóng vai theo kịch bản	30
Công bằng, bình đẳng và giải phóng (công lý)	17		

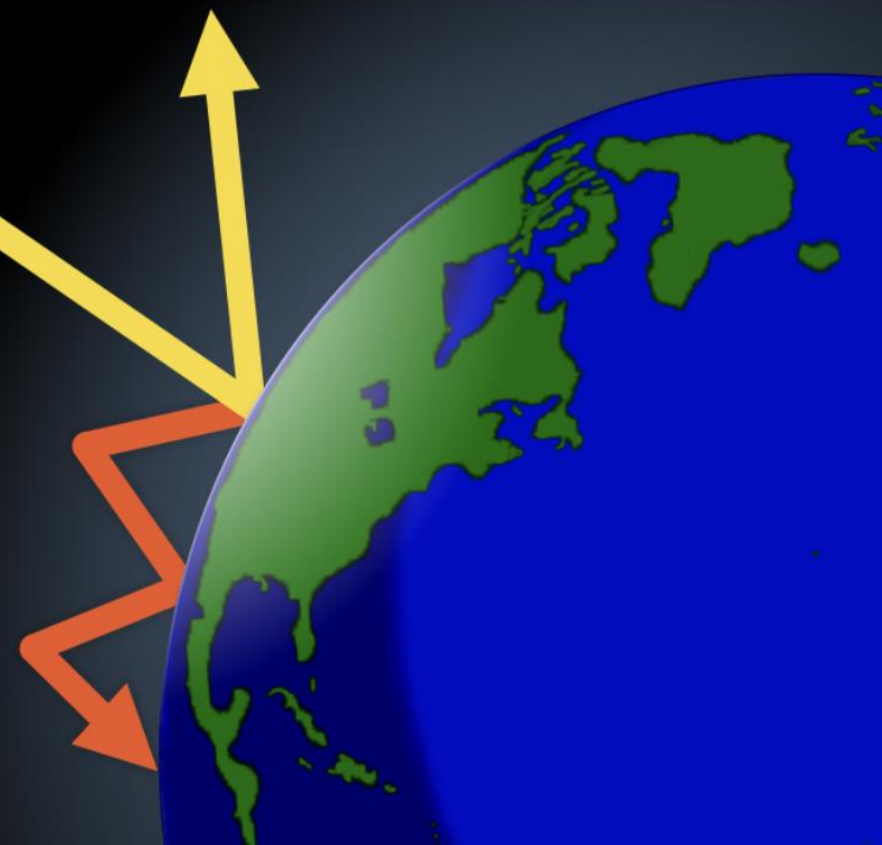
Biến đổi khí hậu là gì

Hiệu ứng nhà kính

Một số ánh sáng mặt trời chiếu vào Trái đất bị phản xạ trở lại không gian, trong khi phần còn lại trở thành ánh sáng

Khí nhà kính ngăn cản nhiệt thoát ra ngoài không gian, dẫn đến hành tinh bị ấm lên

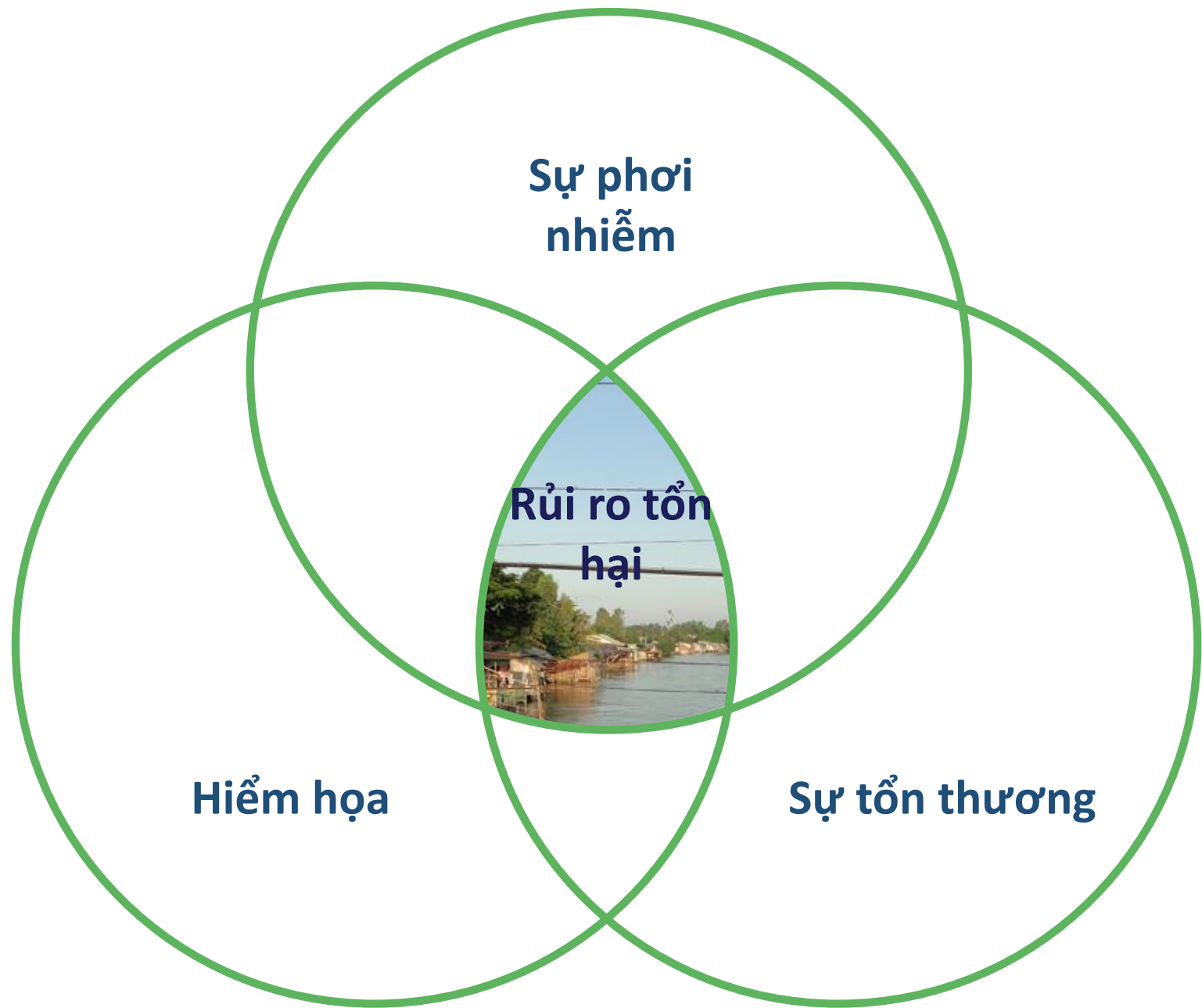

Biến đổi khí hậu đã thay đổi như thế nào?

Nhờ các thành viên lớn tuổi trong gia đình giúp em điền bảng.

Tình trạng thời tiết	20 năm trước hoặc xa hơn	Hiện tại
Nhiệt độ cực đoan (cực lạnh hoặc cực nóng)		
Lượng mưa cực lớn		
Ngập lụt		
Bão lớn		

Rủi ro tổn hại

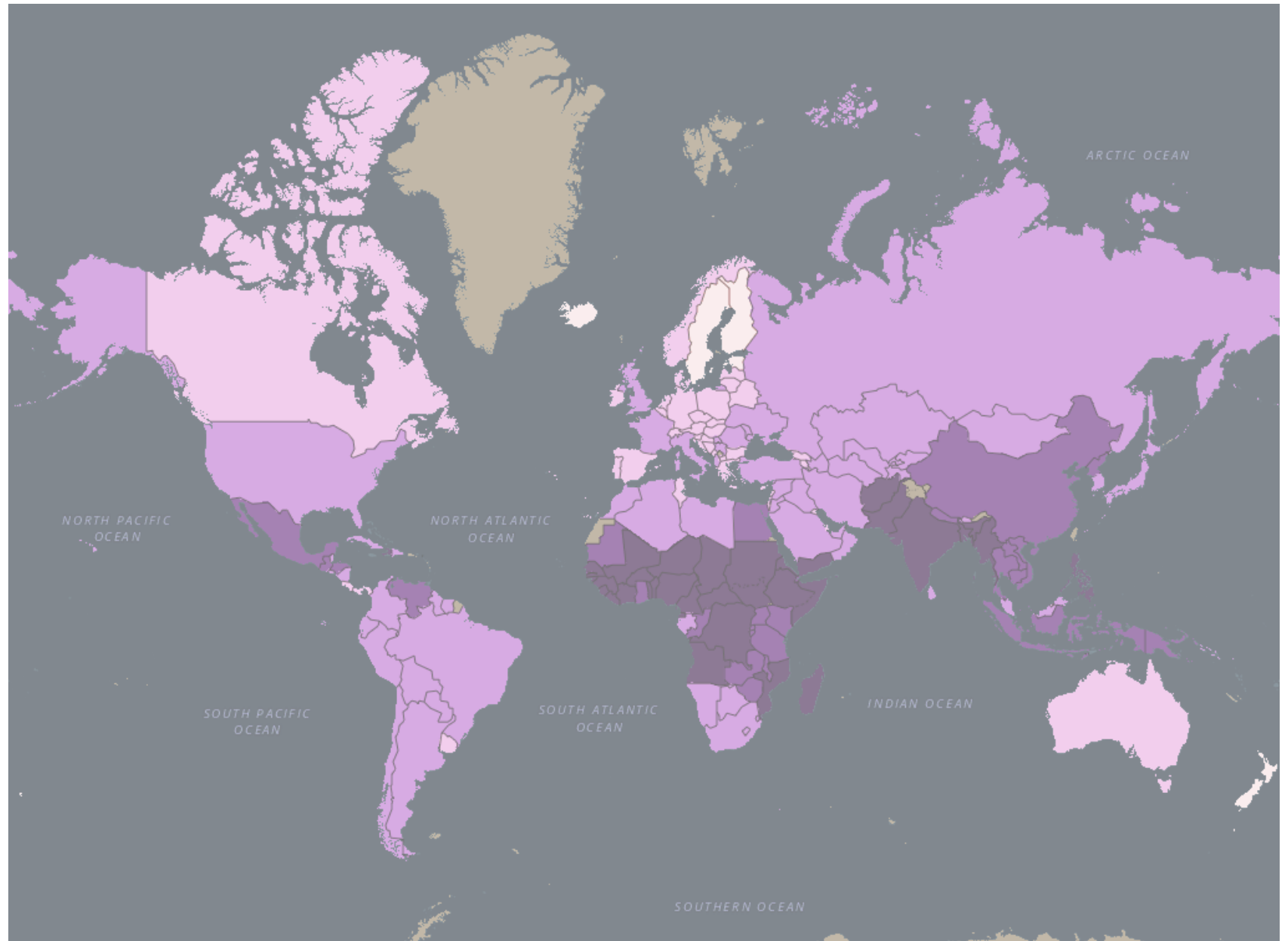

Chỉ số rủi ro khí hậu ở trẻ em

Màu càng tối thể hiện mức độ trẻ em bị ảnh hưởng do biến đổi khí hậu càng cao.

[Link truy cập vào bản đồ tương tác](#)

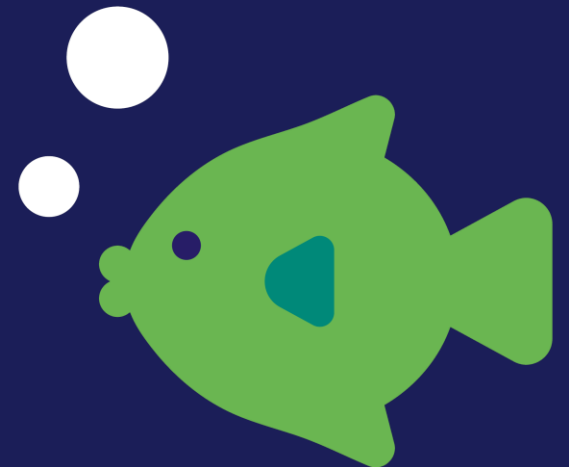
- Em thấy xuất hiện những mẫu hình nào?
- Khu vực nào trên thế giới có nguy cơ gặp nguy hiểm cao nhất?
- Hiện trạng tại quốc gia của em đang như thế nào?

Cách bảo vệ hành tinh của chúng ta

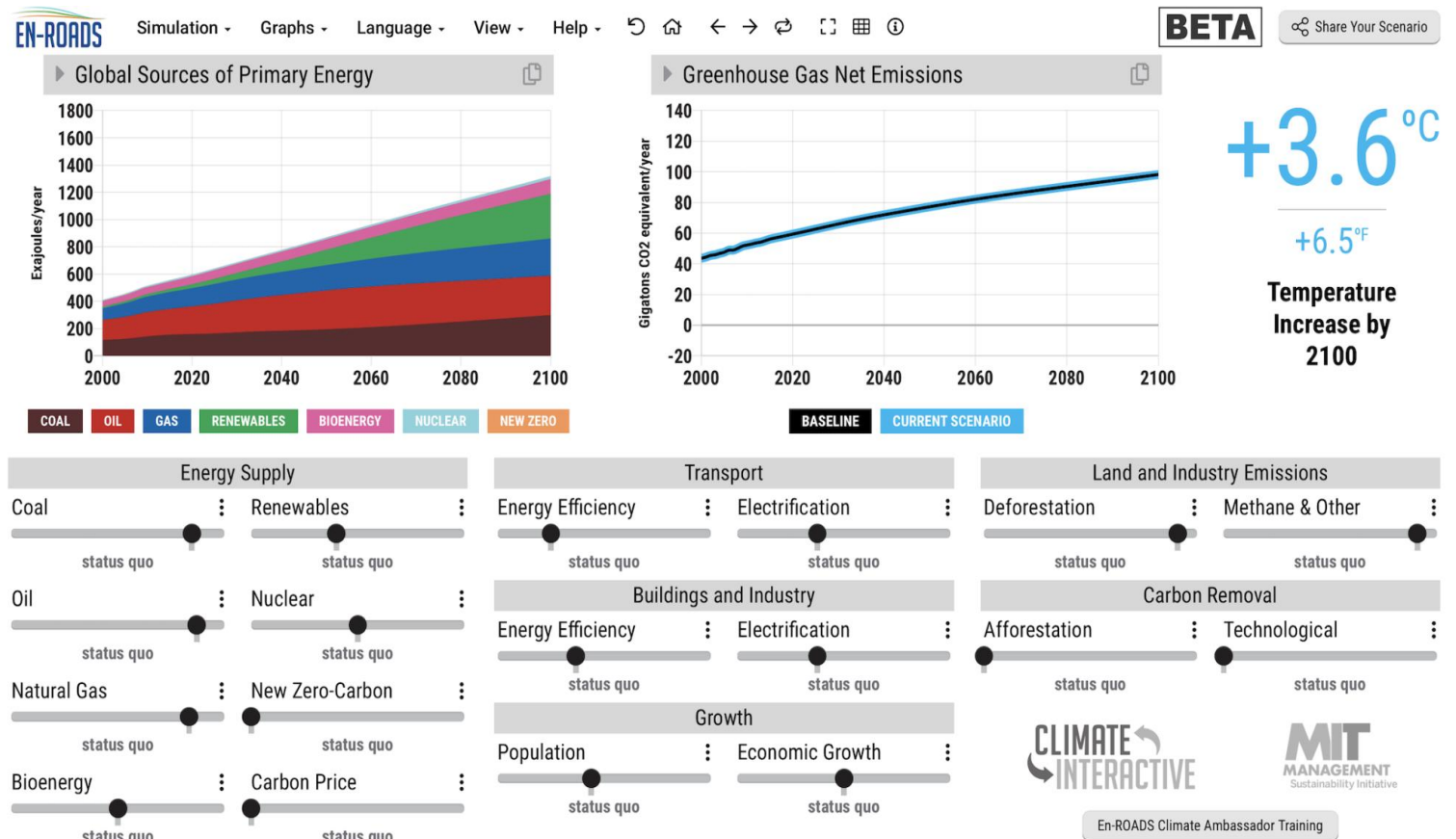
<https://www.ourplanet.com/en/>

(© WWF, Netflix and Silverback Films 8 mins 27 secs)

Mô phỏng các giải pháp đối với biến đổi khí hậu.

Nhấp vào liên kết đến trang web 'The EN-Roads Simulator', di chuyển các thanh trượt và xem các thay đổi diễn ra với lượng khí thải CO2. Đi tới mục 'Trợ giúp (Help)' và chọn 'Ví dụ liên quan (Related Examples)' để hiểu rõ hơn ý nghĩa của các thanh trượt.

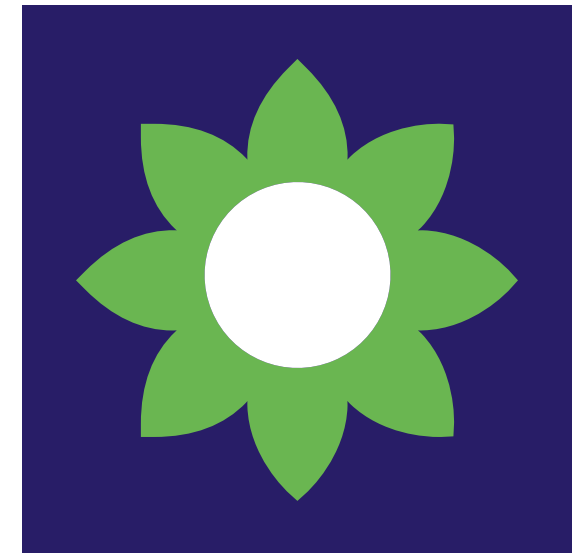

<https://www.climateinteractive.org/>

Công lý khí hậu

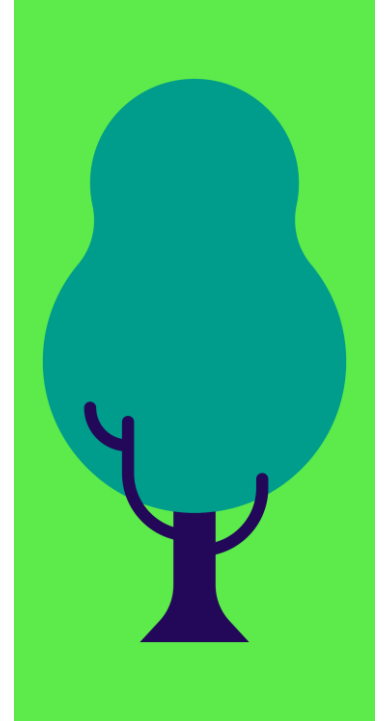
Công lý khí hậu liên kết các quyền con người và phát triển để đạt đến được cách tiếp cận lấy con người làm trung tâm, trong đó bảo vệ quyền lợi của những đối tượng dễ bị tổn thương nhất, đồng thời chia sẻ lợi ích, gánh nặng cũng như tác động của biến đổi khí hậu một cách công bằng và không thiên vị.

Những quốc gia chịu trách nhiệm nhiều nhất đối với việc phát thải khí nhà kính và có nhiều nguồn lực nhất phải cắt giảm lượng khí thải trước tiên. Những người đã và đang hưởng lợi từ khí thải trong quá trình phát triển kinh tế, gia tăng của cải, chủ yếu ở các nước công nghiệp phát triển, có nghĩa vụ đạo đức phải chia sẻ lợi ích với những người đang phải gánh chịu những tác động tiêu cực của khí thải, chủ yếu là những người dễ bị tổn thương ở các quốc gia đang phát triển.

Biến đổi khí hậu - Trách nhiệm thuộc về ai?

- Đọc các phát biểu và xem các Slide có biểu đồ.
- Cho biết ý kiến của em đối với từng phát biểu trên thang đo Đồng tình/Không đồng tình và ghi câu trả lời.
- Đọc lại các câu trả lời và thay đổi chúng nếu em muốn.
- Đọc phần giải thích có trong phiếu hoạt động.

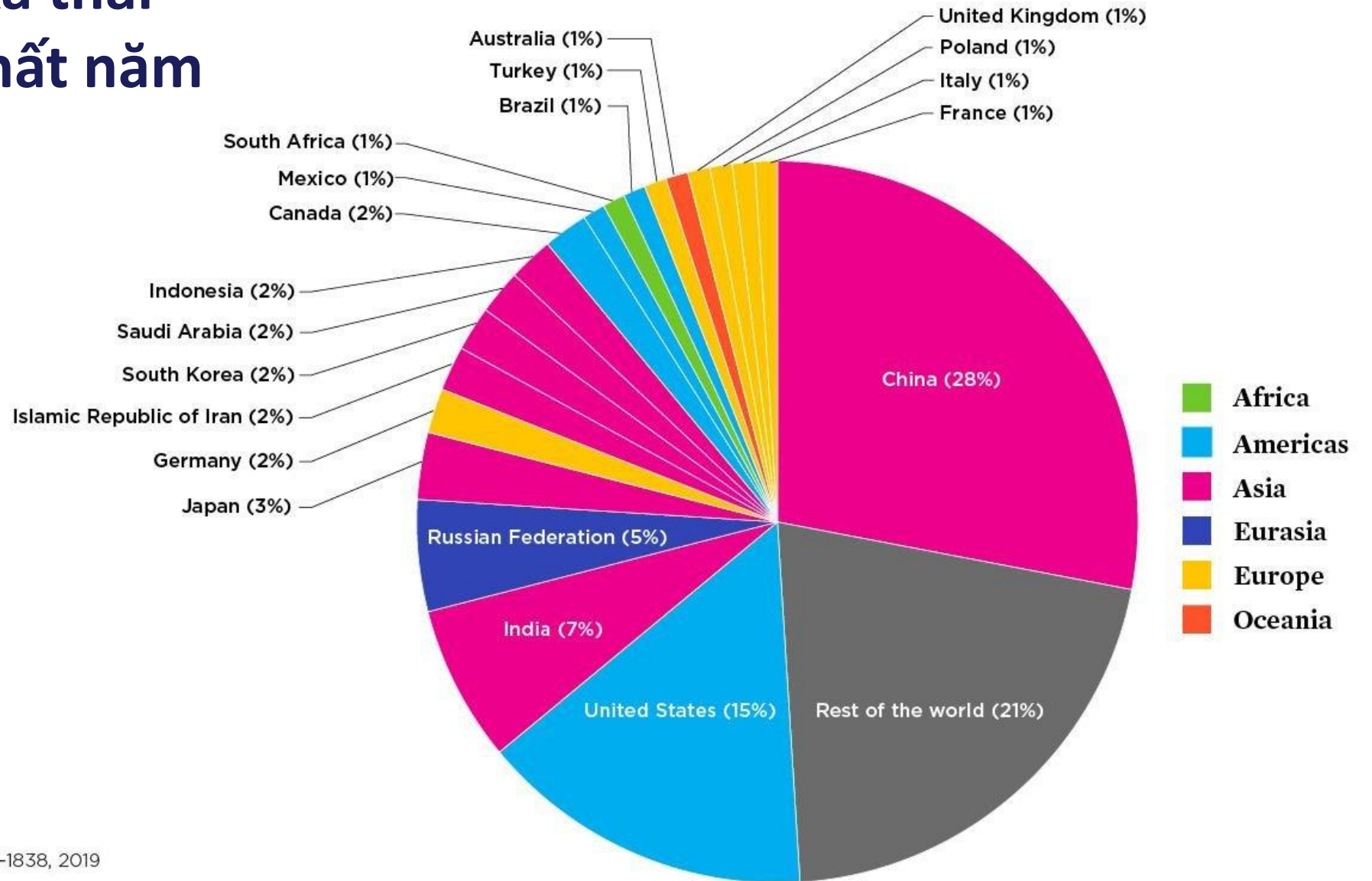
Không đồng tình

Không chắc chắn

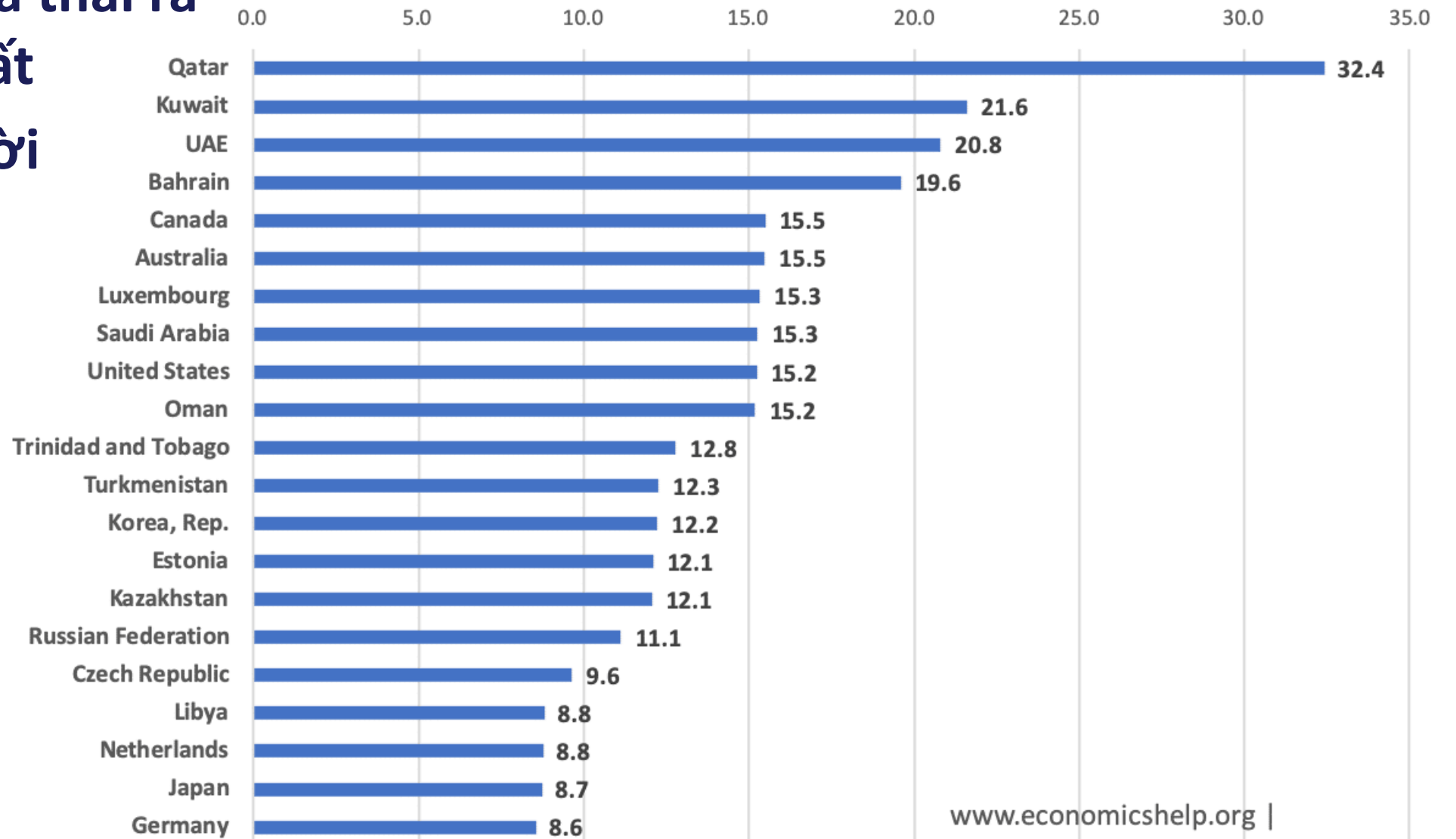
Đồng tình

A) 20 quốc gia xả thải CO2 nhiều nhất năm 2018

B) Các quốc gia thải ra CO2 nhiều nhất theo đầu người

www.economicshelp.org |

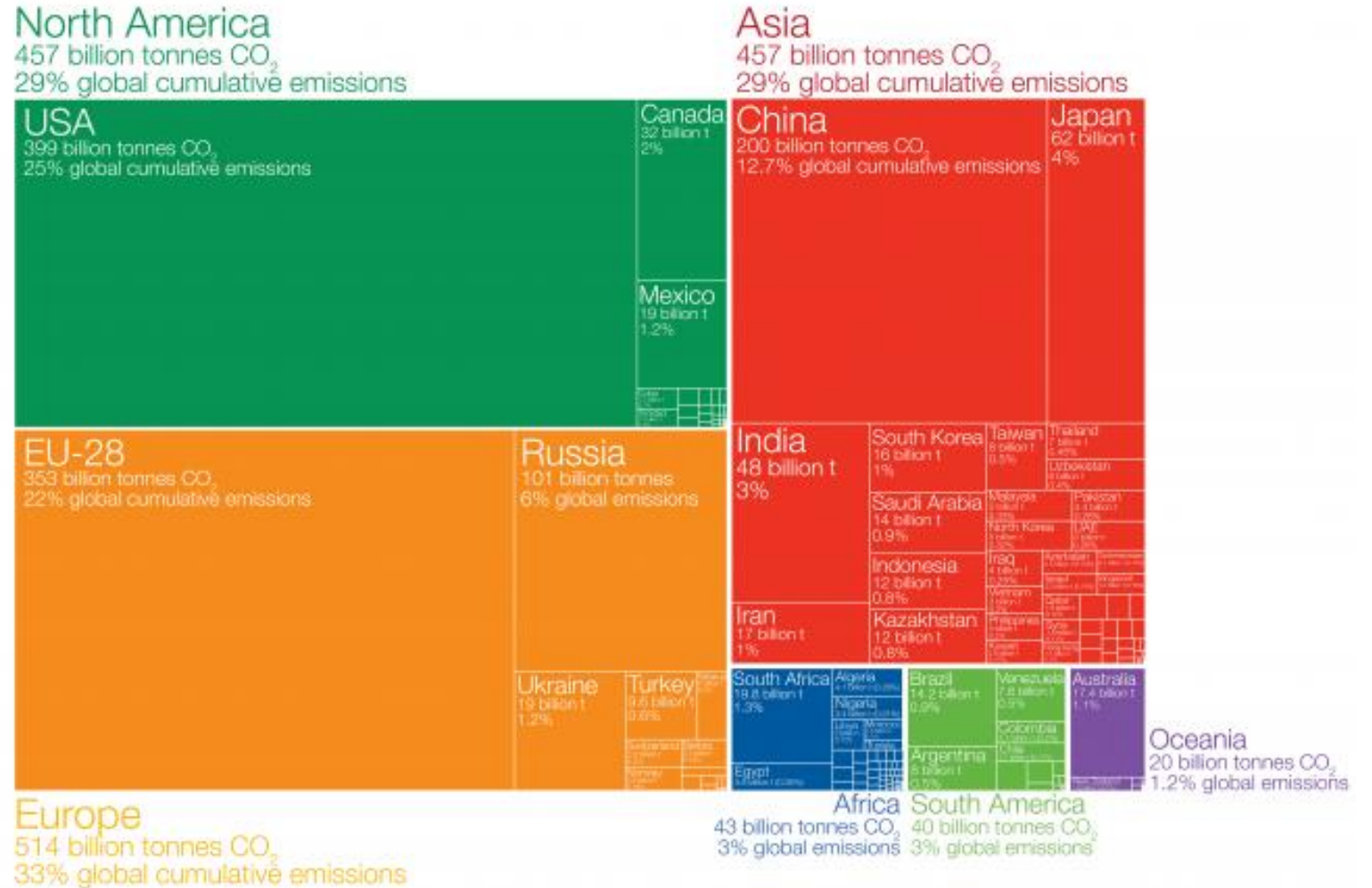
Source: The World Bank EN.ATM.CO2E.PC (2018 data)

Accessed 18 August 2021

Quốc gia nào xả thải CO2 nhiều nhất?

Cumulative carbon dioxide (CO₂) emissions over the period from 1751 to 2017. Figures are based on production-based emissions which measure CO₂ produced domestically from fossil fuel combustion and cement, and do not correct for emissions embedded in trade (i.e. consumption-based). Emissions from international travel are not included.

C) Lịch sử nguồn thải ra CO2 từ năm 1751

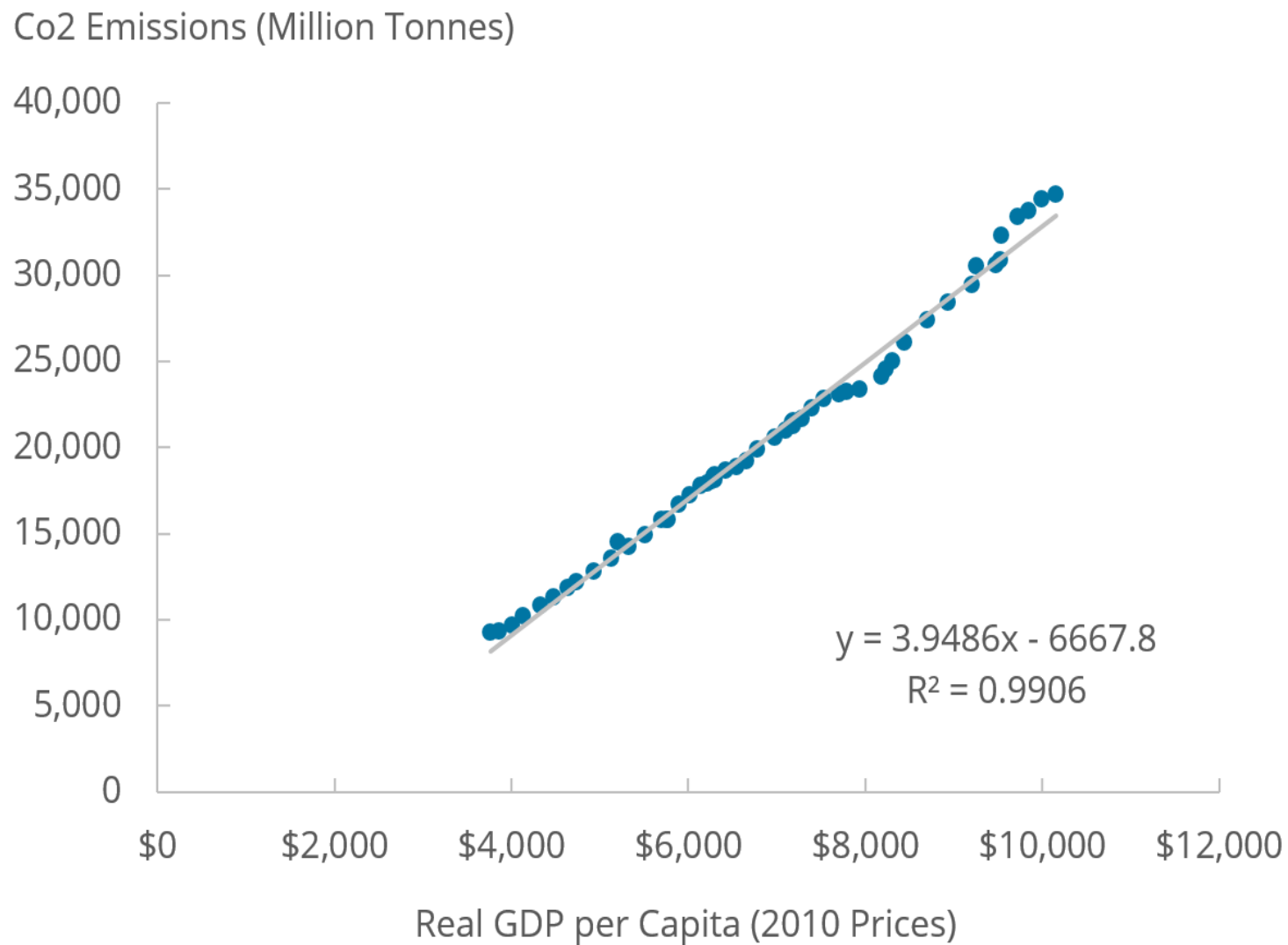

Figures for the 28 countries in the European Union have been grouped as the 'EU-28' since international targets and negotiations are typically set as a collaborative target between EU countries. Values may not sum to 100% due to rounding.

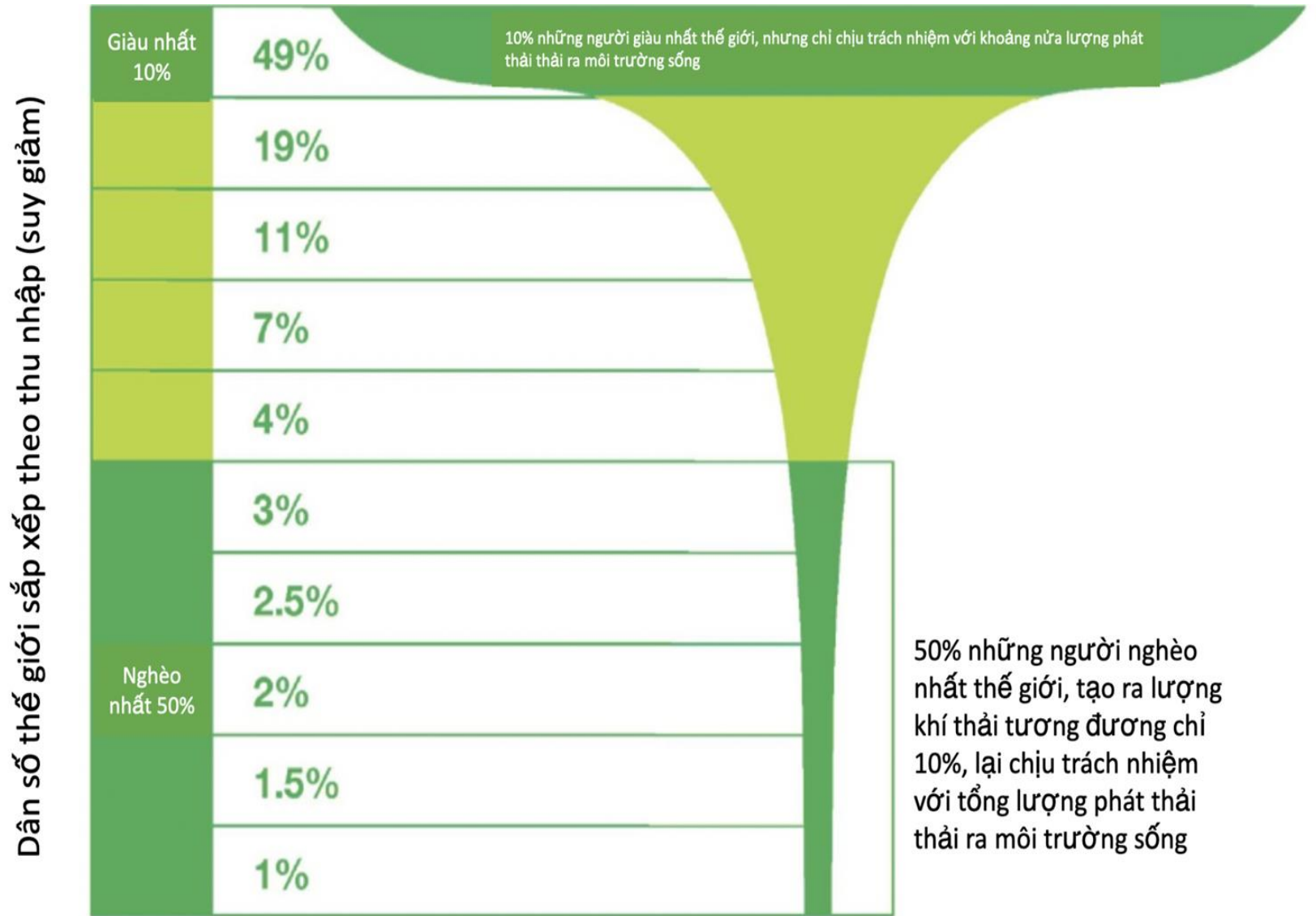
Data source: Calculated by Our World in Data based on data from the Global Carbon Project (GCP) and Carbon Dioxide Analysis Center (CDIAC). This is a visualization from OurWorldinData.org, where you find data and research on how the world is changing.

Licensed under CC-BY by the author Hannah Ritchie.

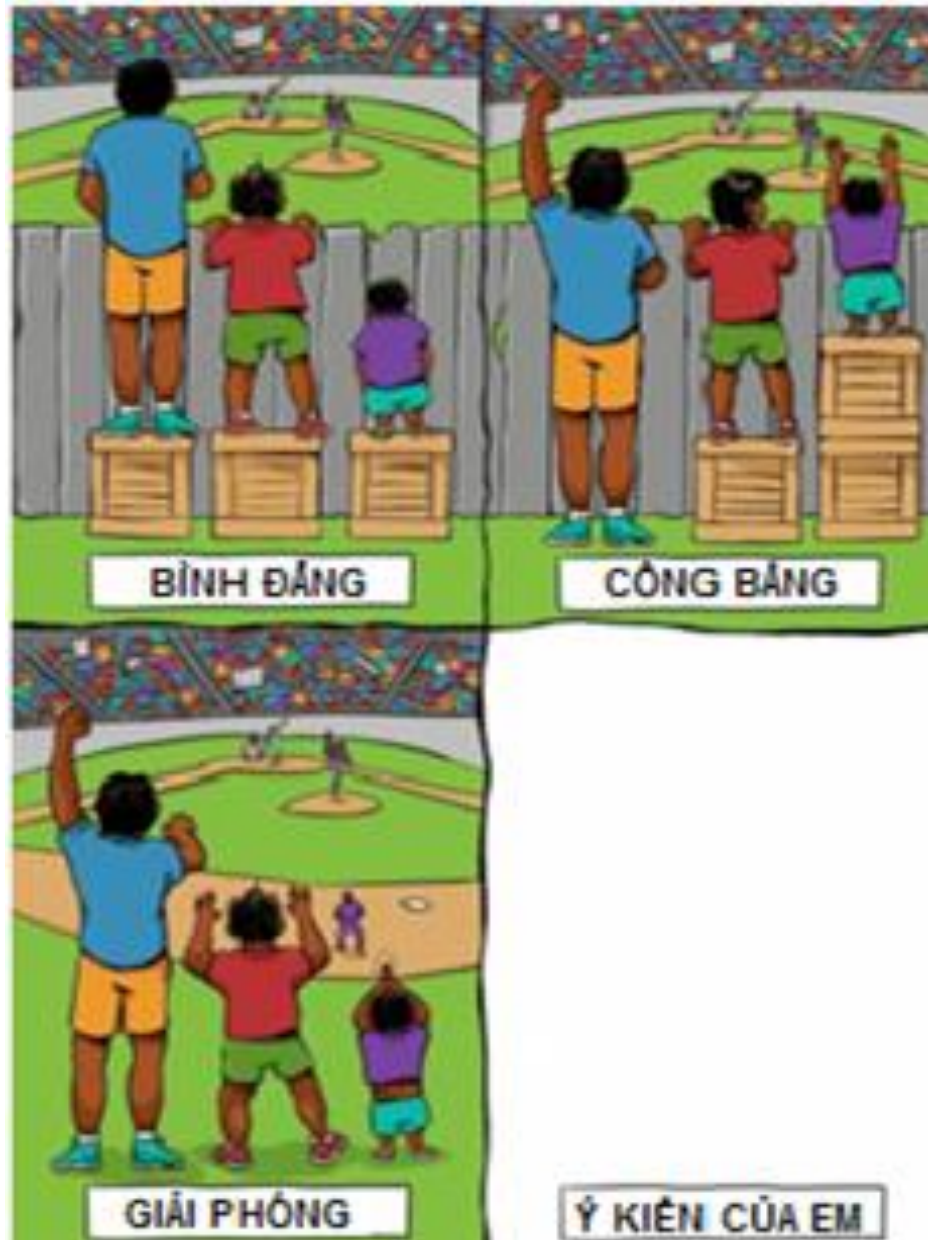
D) Có một mối tương quan lớn giữa GDP bình quân đầu người thực tế (thước đo sự giàu có của một quốc gia) với lượng CO2 thải ra (đơn vị: tấn) trên toàn thế giới, từ năm 1960 to 2014

E) Tỷ lệ CO2 thải ra theo dân số thế giới

Nguồn: Oxfam

Các tình huống về giới

A: Con gái lớn của một gia đình nọ muốn được đi học cấp hai. Bạn ấy rất giỏi toán. Cha mẹ của bạn nói rằng họ không nghĩ họ có thể đủ khả năng cho cả bạn lẫn em trai của bạn đến trường trung học. Mẹ bạn cần bạn giúp đỡ chăm sóc em trai út và làm việc nhà.

B: Một thiếu niên nữ sống ở khu vực nông thôn muốn thành lập câu lạc bộ nữ sinh xây dựng hệ thống tưới nước chống hạn hán để hỗ trợ nông dân địa phương. Hệ thống này sẽ giúp cây trồng tồn tại trong điều kiện khô hạn hơn do ảnh hưởng của biến đổi khí hậu. Hội đồng nhân dân địa phương đang ngăn chặn việc phê duyệt ý tưởng thành lập câu lạc bộ vì họ không nghĩ rằng nữ giới có kỹ năng làm việc để thực hiện điều này.

Bất bình đẳng giới

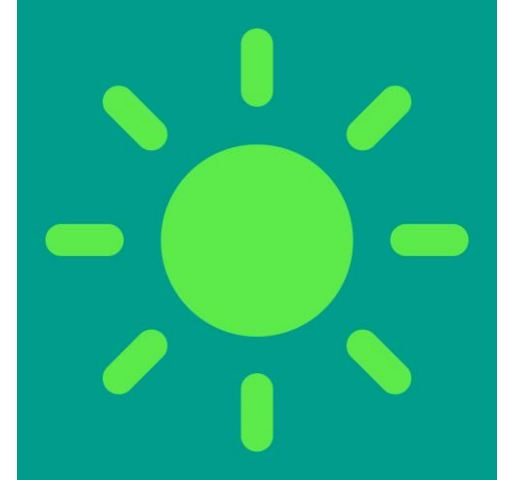

Các vấn đề phát sinh do thiên tai và khủng hoảng

Vấn đề phát sinh	Ai chịu ảnh hưởng nhiều nhất?			Vì sao?
	Trẻ em trai	Trẻ em gái	Cả hai	
Suy dinh dưỡng do cây lương thực của gia đình mất mùa hoặc không có thu nhập để chi tiêu cho thực phẩm				
Mắc các bệnh truyền nhiễm do điều kiện sống không vệ sinh và thiếu nước sạch để uống				
Tăng khối lượng việc nhà, chăm sóc cho các thành viên lớn tuổi trong gia đình hoặc anh chị em				
Bị đuổi học vì không có tiền				
Chịu áp lực phải tìm nguồn thu nuôi gia đình				
Kết hôn sớm để giảm gánh nặng gia đình và có của hồi môn				
Di cư đến một quốc gia khác, sống tại nơi tạm bợ hoặc không an toàn				
Tăng cao khả năng bị quấy rối tình dục hoặc bạo lực trên cơ sở giới trong gia đình hoặc trại tị nạn				
Thiếu cảnh sát hoặc dịch vụ để báo cáo các vụ bạo lực tình dục				
Cha mẹ căng thẳng, lo lắng và có các vấn đề sức khỏe tâm thần				

Giáo dục trẻ em gái

- Trao cơ hội tiếp cận giáo dục cho trẻ em gái và trẻ em trai như nhau là một cách để giải quyết vấn đề bất bình đẳng giới.
- Việc có trình độ học vấn, ít nhất là cho đến hết cấp hai, sẽ giúp trẻ em gái có cuộc sống lành mạnh hơn, có nhiều lựa chọn hơn và kiếm thêm được thu nhập.
- Khi đi học, các trẻ em gái cũng được trang bị kiến thức để tự quyết định việc kết hôn (hoặc không), sinh bao nhiêu con và khi nào sẽ có con. Những đứa trẻ này cũng có khả năng lớn lên khỏe mạnh hơn.
- Có rất nhiều bằng chứng cho thấy toàn xã hội sẽ được hưởng lợi từ việc giáo dục trẻ em gái.
- Tuy nhiên, trên toàn thế giới, 129 triệu trẻ em gái đang không được đến trường, bao gồm 32 triệu em ở độ tuổi tiểu học, 30 triệu em ở độ tuổi trung học cơ sở và 67 triệu em ở độ tuổi trung học phổ thông (UNICEF 2021).

Tại sao lại xuất hiện vấn đề này? Chúng ta có thể làm những gì để giải quyết?

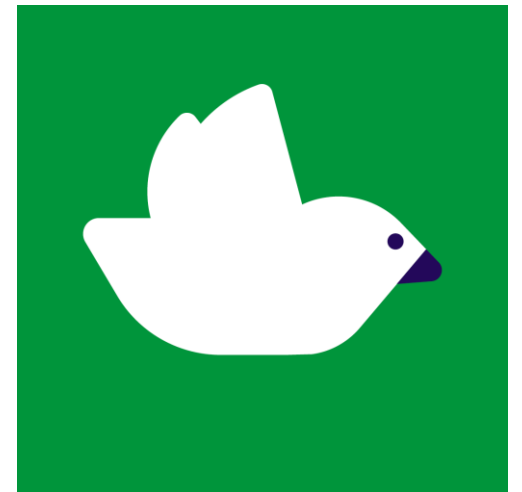
Bất bình đẳng giới và biến đổi khí hậu

A: Nam giới chiếm 60% tỷ lệ các diễn giả tích cực tại phiên toàn thể của COP26 (hội nghị khí hậu thế giới năm 2021) và lên tiếng trong hơn 74% tổng thời gian phiên họp.

B: Phụ nữ và trẻ em gái chiếm 80% tổng số những người chịu ảnh hưởng bởi các thảm họa liên quan đến khí hậu và những thay đổi toàn cầu.

C: Ngay từ khi chào đời, trẻ em gái đã phải đối mặt với các vấn đề bất bình đẳng và tình trạng này kéo dài trong suốt quãng đời của các em. Khi các tình huống xấu liên quan đến khí hậu xảy ra, các gia đình thường quay trở lại với những chuẩn mực giới truyền thống và đưa ra những quyết định làm tổn hại đến trẻ em gái như ép buộc các em kết hôn sớm.

D: Chỉ 29% các công việc xanh đang được đảm nhận bởi phụ nữ. Khi các quốc gia dần chuyển đổi sang nền kinh tế xanh, phụ nữ đang đứng trước nguy cơ nằm ngoài các cơ hội và công việc quan trọng.

Khả năng lãnh đạo của phụ nữ và biến đổi khí hậu

Một nghiên cứu năm 2019 tại 91 quốc gia đã cho kết quả rằng càng nhiều phụ nữ tham gia vào nghị viện tại các quốc gia sẽ càng giúp tăng cường việc thực thi các chính sách biến đổi khí hậu, từ đó giảm lượng thải khí nhà kính. Nữ giới cũng có khả năng xây dựng các chính sách bảo vệ môi trường hiệu quả hơn.

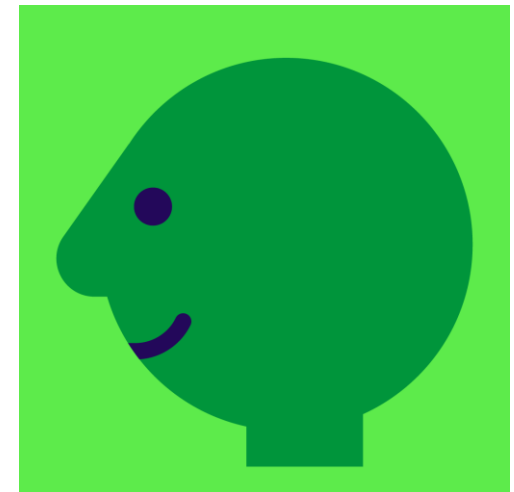
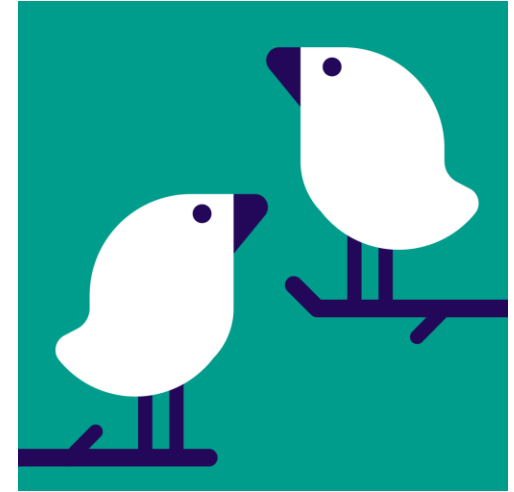
(Yale Climate Connections 2019)

Khai thác con người và hành tinh

Nhiều người thường đi đến kết luận rằng một trong những lý do chúng ta phải đối mặt với tình trạng khẩn cấp về khí hậu và thiên nhiên chính là do con người đặt bản thân mình lên trước thiên nhiên và cho rằng hành tinh là để con người thống trị và khai thác. Nhiều xã hội cũng được vận hành bởi những người theo cách thống trị tương tự, bóc lột những người có ít quyền lực hơn, chẳng hạn như phụ nữ và trẻ em gái. Giáo dục cho trẻ em gái và có được sự bình đẳng về giới có thể là cách thức quan trọng để giải quyết những động cơ đằng sau của biến đổi khí hậu và tính chất dễ bị tổn thương về khí hậu mà trẻ em gái và phụ nữ phải gánh chịu.

Giáo dục của trẻ em gái, đặc biệt là giáo dục trung học, được xác định là yếu tố quyết định kinh tế xã hội quan trọng nhất để giảm tính dễ bị tổn thương trước các thảm họa liên quan đến thời tiết và thời tiết khắc nghiệt. (Quỹ Malala 2021)

Các yếu tố then chốt trong giáo dục trẻ em gái

Sự trao quyền

Trao cho trẻ em gái (và phụ nữ) khả năng tiếp cận với các quyền về sức khỏe và kế hoạch hóa gia đình, giúp họ có nhiều lựa chọn hơn cho riêng mình.

Kỹ năng

Đảm bảo trẻ em gái được tiếp cận với nền giáo dục chất lượng và được học về tư duy phản biện, kỹ năng giải quyết vấn đề, khả năng phục hồi và các kỹ năng cần thiết để thích ứng với nền kinh tế xanh.

Khả năng lãnh đạo

Mang lại cho trẻ em gái sự tự tin, kỹ năng và cơ hội tham gia vào quá trình ra quyết định và đóng vai trò lãnh đạo trong không gian chính thức và không chính thức.

Các đoạn phim về những nhà hoạt động trẻ

- Mitzi Jonelle Tan, Thanh niên Hoạt động vì Khí hậu Philippines

<https://www.youtube.com/watch?v=AyyUPr0plg8>

- Oli, chiến dịch chống hôn nhân cưỡng bức ở Bangladesh

<https://www.youtube.com/watch?v=yvMQ90sCOGg>

- Gauri Shukla, Sinh viên Singapore chống lại Haze

<https://www.connect4climate.org/event/Innovation4climate-2019-digital-media-zone>
(Ngày thứ 2: 5 tháng 6 - bắt đầu từ một phút đầu video)

- Elizabeth Wathuti, Sáng kiến Thế hệ Xanh, Kenya

<https://www.youtube.com/watch?v=N1iKg2Ug3Zk&t=45s>

- Helena Gualinga, nhà hoạt động bản địa, cộng đồng người Sarayaku, Ecuador

<https://www.youtube.com/watch?v=a04JPKheFpw>

- Malala Yousafzai, nhà hoạt động giáo dục và người đoạt giải Nobel Hòa bình, Pakistan

<https://www.youtube.com/watch?v=NlqOhxQ0-H8>

Khung kỹ năng xanh

Các kỹ năng cho việc làm xanh

Các kỹ năng hướng đến việc phục vụ các công việc xanh và hỗ trợ quá trình chuyển đổi sang nền kinh tế xanh

Các năng lực cụ thể

Kỹ năng kinh doanh
Phân tích dữ liệu
Kiến thức kỹ thuật
Tổ chức kinh doanh
Quản lý môi trường và hệ sinh thái
Kiến thức và nhận thức về môi trường
Kỹ năng tài chính
Kỹ năng công nghệ thông tin
Kỹ năng đổi mới
Kỹ năng tiếp thị
Quản lý dự án
Kỹ năng nghiên cứu
Kỹ năng bán hàng
Kỹ năng khoa học
Kỹ năng công nghệ
(Kỹ năng trao quyền cho giới)

Mang tính công cụ

Các kỹ năng cho cuộc sống xanh

Các kỹ năng xuyên suốt phục vụ các mục đích kỹ thuật, công cụ lẫn thích ứng, biến đổi.

Các năng lực phổ quát

Sự thích ứng
Sự hợp tác
Tư duy hợp tác
Giao tiếp
Đối mặt với cảm xúc
Đương đầu với sự không chắc chắn
Sự sáng tạo
Tư duy phản biện và lý luận
Ra quyết định
Đồng cảm
Sự linh hoạt
Tư duy phát triển
Kỹ năng tư duy bậc cao
Năng lực giữa các cá nhân
Lãnh đạo
Đàm phán
Kết nối
Sự cởi mở
Kỹ năng tham gia
Giải quyết vấn đề
Phục hồi
Tư duy chiến lược
Làm việc theo nhóm

Các kỹ năng cho chuyển đổi xanh

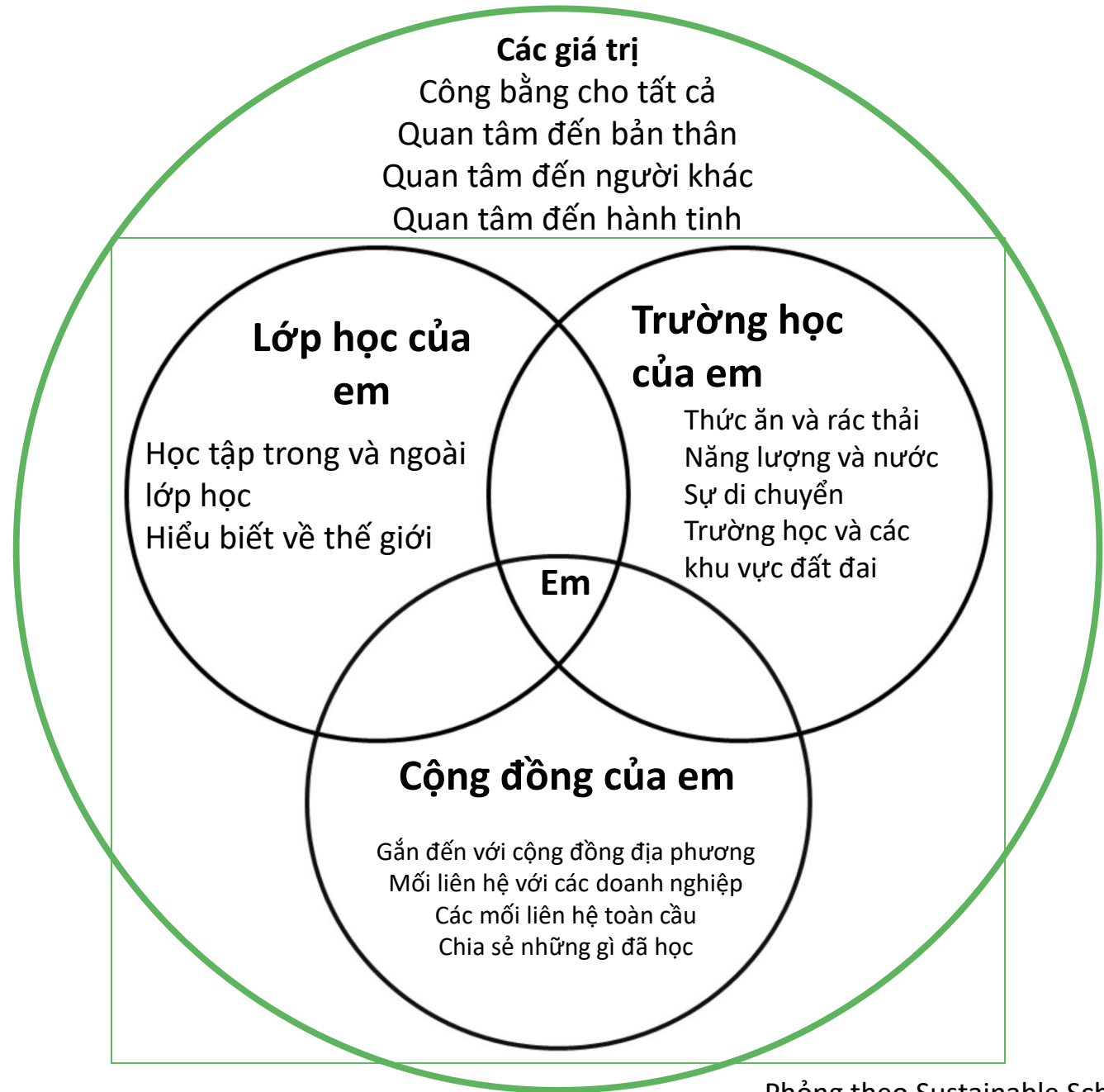
Các kỹ năng thích ứng nhằm biến đổi các cấu trúc xã hội và kinh tế bất công

Các năng lực chuyển đổi

Khả năng phân tích các hệ thống hoặc quyền lực bất bình đẳng
Xây dựng liên minh
Hành động tập thể
Tư duy phá cách so với tư duy chuẩn mực
Quản lý môi trường
Tư duy tương lai và dự đoán
Tư duy tích hợp
Tư duy liên ngành và đa ngành
Tư duy tương quan
Cơ quan chính trị, hoạt động đấu tranh
Phản xạ
Tôn trọng các quan điểm đa chiều
Tinh thần đoàn kết
Tư duy hệ thống
Tư duy xuyên văn hóa, xuyên không gian, xuyên thời gian
Coi trọng kiến thức truyền thống và bản địa
Làm việc trong sự phức tạp

Mang tính biến đổi

Cách tiếp cận toàn nhà trường

Thay đổi hành vi hay thay đổi hệ thống để đối phó với biến đổi khí hậu? Sắp xếp các ý kiến theo thứ tự ưu tiên

Thay đổi thái độ	Cả hai	Thay đổi hệ thống

Tham gia đóng vai theo kịch bản

Có một dự án đề xuất xây dựng một mỏ than lớn ở một vùng nông thôn xanh hiện đang phụ thuộc chính vào nông nghiệp nhưng gần đây địa phương đã bị ảnh hưởng nặng nề bởi điều kiện thời tiết khắc nghiệt. Hiện tại trong khu vực này, vai trò của của nam và nữ vẫn theo truyền thống, phụ nữ là người nội trợ và nam giới là người lao động chính và có quyền quyết định mọi việc. Chất lượng giáo dục kém; hầu hết trẻ em gái nghỉ học khi 13 hoặc 14 tuổi và không thể đọc hoặc làm các phép toán cơ bản.

- Tạo ra nhiều việc làm cho một khu vực hiện có tỷ lệ thất nghiệp cao và nghèo đói tại địa phương.
- Điều này sẽ cung cấp nguồn năng lượng rẻ và chất lượng.
- Trường học sẽ phải di dời đến thị trấn khác.
- Trường tiểu học nằm gần mỏ than nên sẽ có nhiều tiếng ồn và ô nhiễm không khí.

- Các khu mỏ sẽ tuyển dụng nhiều nam giới và trẻ em trai địa phương, do đó, các nông trại sẽ thiếu lao động nam.
- Ô nhiễm và tổn thất tự nhiên sẽ dẫn đến việc giảm năng suất trồng trọt.
- Nguồn cung cấp nước tại địa phương bị ô nhiễm, vì vậy phải lấy nguồn nước sạch từ xa
- Một số lượng lớn lao động nam chuyển đến từ các thị trấn khác.
- Tăng lượng khí thải carbon và ô nhiễm không khí.
- Nhóm địa phương mang tên “Những người mẹ vì Tương lai” được thành lập để phản đối các khu mỏ.